

POSTANOWIENIE

13 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 13 maja 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M. W. i R. W.
przeciwko P. spółce akcyjnej (poprzednio P. w W.)
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej P. spółki akcyjnej (poprzednio P. w W.)
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 28 września 2022 r., VII AGa 184/21,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od pozwanego na rzecz powodów koszty postępowania
kasacyjnego w kwocie 2700 (dwa tysiące siedemset) zł
z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie
w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie
tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia
zapłaty.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 24 listopada 2020 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zasądził od pozwanego P. w W. na rzecz powodów solidarnych M. W. i R. W. kwotę 51 000 zł z odsetkami ustawowymi od 3 sierpnia 2013 r. do 31 grudnia 2015 r. i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 17 857 zł z ustawowymi odsetkami od 14 listopada 2020 r. do dnia zapłaty, oddalił

powództwo w pozostałym zakresie i orzekł o kosztach postępowania. Apelacja pozwanego została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 28 września 2022 r.. Pozwany wniósł skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynie kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi skarżący podniósł, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ponieważ Sąd Apelacyjny naruszył art. 129 ust. 2 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (jedn. tekst: Dz. U. z 2024 r. poz. 54 – dalej: „p.o.ś.”) na skutek jego błędnej wykładni, sprzecznej ze stanowiskiem zajęтым przez Sąd Najwyższy w uchwałach z 7 kwietnia 2022 roku (III CZP 80/22, , OSNC 2022, Nr 11, poz. 106) i z 29 kwietnia 2022 r. (III CZP 81/22, OSNC 2023, nr 1, poz. 3). W konsekwencji wadliwie przyjął, że powodom przysługiwało odszkodowanie za zmniejszenie wartości nieruchomości w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z niej na skutek hałasu lotniczego, pomimo, że nieruchomość powodów, jako położona poza strefami Z1 i Z2, nie doznała

ograniczeń w zabudowie wynikających wprost z uchwały właściwego organu władzy publicznej o utworzeniu ograniczonego obszaru użytkowania.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na przyczynie objętej art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nakłada na skarżącego powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia konkretnych przepisów prawa materialnego lub procesowego, naruszenia dostrzegalnego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby zagłębiania się w szczegóły sprawy lub dokonywania jej poszerzonej analizy. Należy też przypomnieć, że zgodnie z powszechnie aprobowanym w orzecznictwie i nauce prawa poglądem, o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230).

Analiza argumentacji przedstawionej we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej nie potwierdza tezy pozwanego o ewidentnej wadliwości zaskarżonego orzeczenia w przedstawionym wyżej rozumieniu. Podłożem wniosku była niezgodność stanowiska Sądu Apelacyjnego z poglądami wyrażonymi w uchwałach Sądu Najwyższego z 7 kwietnia 2022 r., III CZP 80/22 i z 29 kwietnia 2022 r., III CZP 81/22. W uchwałach tych Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że wprowadzenie obszaru ograniczonego użytkowania na podstawie art. 135 ust. 1 p.o.ś. nie stanowi samodzielnej podstawy roszczenia odszkodowawczego z tytułu obniżenia wartości nieruchomości, określonego w art. 129 ust. 2 tej ustawy, przy czym za ograniczające sposób korzystania z nieruchomości w rozumieniu art. 129 ust. 2 p.o.ś. mogą być uznane wyłącznie postanowienia aktu ustanawiającego obszar ograniczonego użytkowania określające nakazy, zakazy i zalecenia skierowane do właścicieli nieruchomości (art. 135 ust. 3a tej ustawy). Jednocześnie sam skarżący wskazał, że przyjęta w tych judykatach wykładnia przytoczonych norm nie stanowi jedynej interpretacji prezentowanej w orzecznictwie Sądu Najwyższego, a w licznych orzeczeniach wydanych przed podjęciem tych uchwał Sąd Najwyższy stwierdzał, że już samo utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania jest równoznaczne z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, ponieważ prowadzi do zawężenia granic prawa

własności, stąd - jeżeli skutkuje obniżeniem wartości nieruchomości - uzasadnia roszczenie odszkodowawcze na podstawie art. 129 ust. 2 p.o.ś. (zob. zamiast wielu i tylko w nowszym orzecznictwie - wyroki Sądu Najwyższego z 11 marca 2020 r., I CSK 688/18; z 9 września 2021 r., I CSKP 112/21 oraz z 24 marca 2022 r., II CSKP 261/22). W kontekście tych rozbieżności należy podnieść, że postanowieniem z 28 października 2022 r. (II CSKP 678/22) Sąd Najwyższy przekazał do rozstrzygnięcia składowi siedmiu sędziów Sądu Najwyższego zagadnienie prawne budzące poważne wątpliwości o następującej treści: „Czy właścicielowi nieruchomości, której wartość zmniejszyła się na skutek wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania, jednak bez związku ze szczegółowymi ograniczeniami wynikającymi z art. 135 ust. 3a p.o.ś., przysługuje odszkodowanie na podstawie art. 129 ust. 2 tej ustawy?” (zagadnienie dotychczas nierozstrzygnięte, obecnie sygn. akt III CZP 3/23). W uchwale z 12 kwietnia 2024 r., III CZP 56/23 Sąd Najwyższy przyjął natomiast, że właścicielowi nieruchomości, której wartość zmniejszyła się na skutek wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania, o którym mowa w art. 135 ust. 1 p.o.ś., jednak bez związku ze szczególnymi ograniczeniami wynikającymi z art. 135 ust. 3a tej ustawy, przysługuje odszkodowanie na podstawie art. 129 ust. 2 tej ustawy. W zaskarżonym wyroku Sąd drugiej instancji przychylił się do jednego poglądów orzeczniczych, wskazując na przemawiające za nim argumenty, a zatem nie może być mowy o rażącym i kwalifikowanym naruszeniu prawa, uzasadniającym tezę pozwanego o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., a także § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1935).

[SOP]

[ms]

